

Vänsterpartiet Lund

Valplattform 2026-2030

För ett jämlikt och rättvist Lund

Vänsterpartiet gick 2022 till val på öka jämlikheten, stärka välfärden och höja tempot i klimatomställningen. Dessa områden har vi fokuserat på under hela den här mandatperioden och vi har lyckats genomföra flera positiva förändringar i Lunds kommun. Vi har minskat barngrupperna i förskolan, infört gratis resor i den skånska kollektivtrafiken för tonåringar under sommaren och genomfört en stor satsning på att höja lönerna för undersköterskor. Vi har satsat på gratis simskola för barn, frukost i skolan och vi har sett till att det planteras 200 nya träd.

Sverige har en högerregering som tillsammans med Sverigedemokraterna gör livet svårare för många människor men också för landets kommuner. När matpriserna skenar och arbetslösheten stiger måste kommunen vara beredd med en trygg och stabil välfärd och stöd till de som behöver. Dessutom måste kommunerna ta ett större ansvar för att hantera och bromsa klimatkrisen när regeringen lämnar walk over även på det området.

Lund har mycket goda förutsättningar att vara en kommun som präglas av jämlikhet och där alla har goda möjligheter att nå sin potential och att leva ett gott liv. När vi alla bidrar efter förmåga till det gemensamma får vi en trygg välfärd av hög kvalitet. Skolan och förskolan ska se varje barn och stötta alla att utvecklas som individer och lära för livet. Äldreomsorgen ska erbjuda trygghet, gemenskap och omvårdnad. Den som har behov av stöd i vardagen ska erbjudas detta. Lunds kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och vår organisation ska präglas av tillit till de medarbetare som dagligen genomför dessa viktiga uppdrag.

För att bygga en stark välfärd som finns där för oss alla när vi behöver den måste vi sätta stopp för marknadsexperimenten inom välfärden. Det är orimligt att våra skattepengar, som skulle gå till elevers skolgång och till äldres hemtjänst, istället hamnar i fickan hos privatpersoner och det gör att vi tappar den demokratiska kontrollen av välfärden. Det har till och med lett till att den organiserade brottsligheten driver välfärdsverksamhet. Vänsterpartiet vill återta kontrollen över välfärden.

Vi är stolta över vad vi har lyckats åstadkomma i Lund, men vi är inte nöjda. Med hjälp av din röst kan vi genomföra ännu fler reformer som ökar jämlikheten, stärker välfärden och höjer tempot i klimatomställningen. Vi har tagit ansvar under den här mandatperioden. Trots det tuffa ekonomiska läget har vi genomfört flera viktiga reformer i samarbeten med andra partier. Vi är beredda att ta ännu större ansvar genom att vara med och styra Lunds kommun och på så sätt få igenom ännu mer av vår politik.

Vi arbetar för jämlikhet och för att alla människor ska få möjlighet till ett gott liv och att alla barn ska utvecklas för att nå sin fulla potential. Forskningen ger oss rätt: ett jämlikt samhälle är ett tryggt samhälle som är bättre för alla. Lunds kommun kan vara det samhället!

Sveriges bästa förskola och grundskola

Vänsterpartiet vill avskaffa marknadsskolan en gång för alla, aktiebolag med vinstintresse hör inte hemma i svensk skola. Jakten på ekonomisk avkastning resulterar i att skattemedel läcker från verksamheten till ägarna, men det leder också till ökad segregation och oseriösa aktörer i skolans värld. Vi motsätter oss etablering av vinstdrivna skolor och förskolor i Lunds kommun.

Vänsterpartiet har höga ambitioner för skolan och förskolan. För att vår skola ska bli riktigt bra krävs satsningar på lärartäthet, skolbibliotek, elevhälsa och läromedel. Vi vill också minska den administrativa bördan för lärarna. Onödig dokumentation ska undvikas men det mest effektiva sättet att ge lärarna en god arbetsmiljö och förutsättningar för uppdraget är att minska storleken på klasserna.

Skolans kompensatoriska uppdrag är oerhört viktigt, såväl för de enskilda eleverna som för resultaten och därmed för hela samhället. Det handlar om att utjämna skillnader mellan eleverna och se till att alla får goda förutsättningar att utvecklas och lära sig. Med mindre klasser i grundskolan får lärarna bättre möjligheter att se och stötta varje elev men också att göra utflykter och ta med eleverna på kulturupplevelser.

Förskolan - en trygg start i livet

Forskning visar att barngruppernas storlek i förskolan har stor betydelse för barnens anknytning, trygghet och utveckling. Små barn mår bäst av att spendera dagen i en mindre grupp av barn och vuxna. I större barngrupper är ljudnivån högre och det blir svårare att skapa lugna miljöer. Stora barngrupper gör det också svårare att upptäcka de barn som har behov av extra stöd och omöjliggör begränsning av smittspridning vid exempelvis virusutbrott. Dessutom innebär det sämre arbetsmiljö för personalen. Vänsterpartiet har fyra år i rad förhandlat fram mer pengar till Lunds förskolor, totalt rör det sig nu om 20 miljoner extra årligen. Vi har både höjt förskolans elevpeng och infört arbetskläder för personal i förskolan – det är vi stolta över. Men för att vi ska klara av att uppnå Skolverkets rekommendationer för barngruppernas storlek på alla våra avdelningar behövs ytterligare satsningar vilket vi arbetar hårt för.

Förskoleklass för alla barn

Alla barn har rätt att gå i skolan, även de som har intellektuell funktionsnedsättning och som bedöms behöva gå i anpassad skola (tidigare särskolan). När förskoleklassen infördes som obligatorisk skolform glömdes de barnen bort och många av dem har därför i praktiken fått ett års kortare skolgång. Vänsterpartiet har drivit igenom att Lunds kommun ska erbjuda förskoleklass även för barn som ska gå i anpassad skola. Vi är väldigt glada att vårt förslag nu genomförs i Lund och vi fortsätter arbeta för att anpassad skola ska få tillräckliga resurser för sitt viktiga uppdrag. Alla barn är lika viktiga!

Frukost och lunch i skolan, för lärande och för jämlikhet

Skollunchen är oerhört viktig för att eleverna ska orka hela skoldagen och för att de ska växa och utvecklas. För vissa barn kan lunchen i skolan vara den enda lagade maten man får den dagen. Därför ska skolmaten vara både god och nyttig och den måste räcka till alla. Alla barn ska bli mätta!

Vänsterpartiet har drivit igenom ett pilotprojekt med gratis frukost i ett antal utvalda grundskolor i Lund. Responsen har varit överväldigande positiv! Med möjlighet att äta frukost i skolan skapas en lugn studiemiljö där alla elever ges bättre förutsättningar att koncentrera sig på skolarbetet. Frukosten blir ett tillfälle då eleverna samlas i lugn och ro. Eleverna lyfter att detta leder till minskad stress på morgonen och till bättre gemenskap på skolan. Skolorna som prövat frukost har också märkt att mängden matsvinn vid luncherna har minskat när eleverna inte längre kommer vrålhungliga till lunchen. Vi vill att gratis frukost ska bli lika självklart som skollunch i Lunds kommuns skolor.

Bygg ut elevhälsan

En annan åtgärd för att minska lärarnas arbetsbelastning är att ge elevhälsan goda förutsättningar för sitt uppdrag. Vi vill satsa mer på elevhälsan. Fackförbunden som organiserar personalgrupperna inom elevhälsan har rekommendationer för hur många elever per anställd som är lämpligt för skolsköterska, skolkurator och så vidare. Lunds kommun är en bra bit ifrån att uppfylla dessa rekommendationer och det är något vi vill ändra på. Elevhälsan är ett viktigt verktyg för att få elever att må bättre vilket i sin tur skapar bättre förutsättningar att lyckas med sitt skolarbete.

Gröna och mysiga skolgårdar

Både grundskola och förskola ska ha gröna, klimatsmarta och mysiga utemiljöer som är anpassade för barnen och för pedagogiken. Skolgården ska uppmuntra till lek och aktivitet. Barn spenderar mycket tid på skol- och förskolegårdarna och de används året om. Lunds kommun har många äldre skol- och förskolegårdar som är i behov av upprustning för att skapa bättre pedagogiska miljöer men också för att klimatanpassas så att de klarar både skyfall och extremvärme. När Vänsterpartiet fick igenom att Lunds kommun skulle plantera 200 nya träd prioriterades skuggande träd vid lekplatser. Det är bra, men nu vill vi gå vidare och satsa mer på att rusta upp skolgårdar och bland annat plantera fler träd även på dessa. Det är viktigt med träd och grönska där barn vistas.

Trygg omsorg för alla som behöver den

Den som har behov av kommunens omsorg ska erbjudas hjälp och stöd som möter ens behov och som känns trygg. Den som har hemtjänst ska inte behöva möta nya ansikten varje gång det ringer på dörren. För att uppnå det måste Lunds kommun erbjuda trygga anställningar, goda arbetsvillkor, bra löner och möjlighet till kompetensutveckling för de som arbetar inom vård och omsorg. Dessutom måste vi ha scheman som fungerar i verkligheten och som tas fram i samråd med anställda.

Ingen ska kunna göra vinst på våra äldre

Vi vill sätta stopp för alla marknadsexperiment inom välfärden. Äldreomsorgen är ett område där detta är särskilt viktigt. För att kunna göra vinst på skattepengarna har privata bolag ofta färre anställda, fler timanställda och personal med lägre utbildningsnivå. Genom åren har flera av de stora vårdbolagen varit inblandade i skandaler runt om i Sverige på grund av sina inhumana sätt att spara pengar. Att genomföra förbättringar i personalens arbetsmiljö, såsom avskaffande av delade turer eller införande av rätt till heltid, är mycket svårare när äldreomsorgen är privatiserad. Det är omöjligt för kommunen och för medborgarna att kontrollera att allt verkligen fungerar bra när verksamheten bedrivs i bolagsform.

Ta tillvara anställdas erfarenhet och kompetens

Den som arbetar på ett särskilt boende eller inom hemtjänsten i Lunds kommun ska känna att ens kompetens och professionella omdöme tas tillvara. Vänsterpartiet har varit med och drivit på införandet av tillitsbaserad styrning i Lunds kommun under den här mandatperioden. Vi vill att detta arbete ska märkas av alla anställda som arbetar "på golvet". Det är viktigt eftersom kvaliteten inom omsorgen höjs när vi tar tillvara personalens kompetens.

Vi vill också prova att införa förtroendearbetstid inom äldreomsorgen. Förtroendetid innebär att personalen får möjlighet att självständigt planera en del av sin arbetstid, vilket kan bidra till ökad återhämtning, bättre arbetsmiljö och mer individanpassat stöd till brukarna. Till detta pilotprojekt vill vi koppla forskare som kan hjälpa oss utvärdera fördelar och nackdelar med modellen.

Måltider – ett sätt att bryta ensamhet

I vårt samhälle är ensamhet ett gemensamt ansvar. Det är ofta de äldre som drabbas hårdast av ensamhet. Därför måste kommunen ta en aktiv roll i att motverka isolering och skapa naturliga mötesplatser där gemenskap kan växa. Måltiden är ett sådant tillfälle, en stund som inte bara handlar om näring, utan också om samvaro. För många äldre är detta en punkt i vardagen där ensamheten känns som mest, samtidigt som behovet av stöd är stort. Vi vill att kommunen tar ansvar för att ingen ska känna sig bortglömd. Ingen ska behöva känna sig ensam. Alla som är i behov av hjälp ska få en ordentlig, näringsrik måltid

och en plats där de känner sig sedda. Det här är något som ska erbjudas på flera olika sätt i hela kommunen.

LSS ska innebära frihet och ett rikt liv

Vuxna med intellektuell funktionsnedsättning är mer ensamma, har ökad risk för övervikt och drabbas i högre grad av psykisk ohälsa. Socialstyrelsen och Livsmedelsverket uppmanar alla kommuner att aktivt motverka dessa problem. Vänsterpartiet tar uppmaningen på allvar och har lagt flera förslag för att säkerställa att personer med intellektuell funktionsnedsättning ska må både fysiskt och psykiskt bättre. För den som på grund av funktionsnedsättning har rätt till stöd enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) är det oerhört viktigt att stödet fungerar.

Vänsterpartiet har lagt flera förslag för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning faktiskt ges möjlighet att leva ett aktivt och självständigt liv. Lunds kommun har ett kamratkort som ger en person med funktionsnedsättning möjlighet att gratis ta med sig en stödperson till de verksamheter inom kultur- och fritidsområdet som anslutit sig till kortet. Efter synpunkter från de som använder kortet drev Vänsterpartiet igenom att Lunds kommun ska kontakta fler organisationer för att försöka få dem att ansluta sig till systemet. Dessutom ska man nu, tack vare Vänsterpartiet, utreda att starta upp en mötesplats speciellt riktad mot unga inom LSS.

Personalen på LSS-boenden och daglig verksamhet är nyckeln till att vardagen ska fungera och därför vill Vänsterpartiet ha bättre bemanning på Lunds LSS-boenden och att brukare ska ha rätt till ledsagning ifall personalen inte har möjlighet att tillgodose behoven av en aktiv fritid.

Lägre avgifter skapar ökad jämlikhet

Under de senaste decennierna har allt större delar av välfärden finansierats av avgifter i stället för via skatten. Nackdelen med detta är att avgifterna många gånger är lika höga i kronor oavsett inkomst, medan skatt betalas efter bärkraft. En avgift kan vara lätt att betala för någon med god inkomst men samma avgift kan vara väldigt stor för någon som lever på knappa resurser. Vänsterpartiet tycker att det är bättre att vi betalar välfärden gemensamt via skatten och sedan fördelar den utifrån behov. Vi arbetar för att sänka eller ta bort avgifterna inom både äldreomsorgen och LSS.

Ett jämlikt Lund är möjligt

Under de senaste årtiondena har Sverige genomfört enorma skattesänkningar för de allra rikaste. Det är en politik som både har lett till att välfärden urholkats och försvagats och till att Sverige har gått från att vara ett av världens mest jämlika länder, till att idag ha större förmögenhetsklyftor än USA. Vänsterpartiet arbetar på nationell nivå för att vända denna utveckling. Men mycket kan göras också på lokal nivå för att bygga ett mer jämlikt Lund. Det ska inte spela någon roll för dina förutsättningar i livet ifall du föds på Klostergården, i Professorstaden eller i Genarp. Lund har mycket goda förutsättningar att vara en kommun som präglas av jämlikhet och där alla har goda möjligheter att nå sin potential och att leva ett gott liv.

Att lära sig simma ska inte vara en klassfråga

Allt fler svenska barn går ut mellanstadiet utan att kunna simma. Under den här mandatperioden har Vänsterpartiet fått igenom gratis simskola för upp till 1000 barn. Det är dyrt med simskola och i dessa tider när det mesta blivit dyrare, och många barnfamiljer har mindre pengar över i plånboken, är gratis simskola en viktig jämlikhetsreform. För oss är det enkelt: att lära sig simma och känna sig trygg i vattnet ska inte vara en klass-fråga. Vi vill skapa bättre förutsättningar för ännu fler att lära sig simma genom att utöka gratis simskola till ännu fler barn och införa den även för vuxna. Hög simkunnighet är en fin svensk tradition som räddar liv.

Gratis kollektivtrafik för ungdomar och seniorer

Tack vare Vänsterpartiet har Lunds ungdomar två somrar i rad fått ett gratis sommarkort som gäller för kollektivtrafiken i hela Skåne. Omkring 6000 personer varje sommar har fått denna möjlighet. Att ungdomarna kan resa gratis under sommaren innebär möjlighet att resa med kompisar och bada eller till ett sommarjobb, utan att vara beroende av att få skjuts av föräldrar eller att behöva be om pengar till bussen. Genom att låta ungdomar resa gratis i kollektivtrafiken skapas tidigt en vana att åka kollektivt. Forskning från andra städer som genomfört liknande reformer visar att detta är en stor vinst för klimatet samtidigt som det skapar en ökad jämlikhet.

Vänsterpartiet arbetar för att göra sommarkort för ungdomar till en permanent satsning. Men allra helst skulle vi vilja utveckla projektet så att det inbegriper Skånetrafikens ungdomsbiljett som gör att ungdomarna kan åka gratis med kollektivtrafiken i Skåne, inte bara på sommaren utan hela året runt.

Lunds kommun betalar idag Skånetrafiken för att alla som är över 75 ska få åka gratis med kollektivtrafiken i Lunds kommun. Numera gäller erbjudandet hela dygnet och det är vi glada för. Men Vänsterpartiet vill att gratis kollektivtrafik ska gälla redan från 70 år istället för 75. Genom att låta alla som är över 70 år resa fritt i Lund, oavsett tjocklek på plånboken, bidrar vi till att bryta ensamheten bland äldre.

Alla barn ska ha något att göra under skolloven

För många barn och deras familjer är skolloven oerhört långa. Långt ifrån alla har möjlighet att resa bort eller boka in en massa aktiviteter på loven. Därför är det viktigt att kommunen, tillsammans med civilsamhället, ser till att det finns gott om kostnadsfria aktiviteter av olika former i hela kommunen. Dessa aktiviteter ska vara riktade mot olika åldersgrupper och det ska också finnas aktiviteter särskilt anpassade för barn och unga med funktionsnedsättningar.

Stärk Lunds kommuns förebyggande sociala arbete

Sverige har fått en ny socialtjänstlag som på ett helt annat sätt än tidigare trycker på vikten av det förebyggande arbetet för att på sikt minska antalet personer som är i behov av socialtjänstens stöd. Lunds kommun bedriver redan ett bra förebyggande arbete men det finns förutsättningar att utifrån den nya lagstiftningen utveckla det arbetet och att testa nya arbetssätt som förstärker det förebyggande arbetet. Det är viktigt att det skjuts till tillräckligt med resurser för att implementera ett ännu bättre förebyggande arbete. Vår övertygelse är att detta kommer att bli bättre för individer men också att det i förlängningen kommer leda till lägre kostnader.

Alla har rätt till en bra bostad

Boendet är en viktig och central del av välfärden. Kommunens möjlighet att hjälpa till med tillgång till en bostad är ett viktigt verktyg för att lösa även andra sociala problem. Det är positivt att Lunds kommun arbetar med arbetsmodellen "Bostad först" som just utgår från det tankesättet. Vänsterpartiet har under den här mandatperioden sett till att utveckla kommunens arbetssätt för att få fram tillräckligt många bostäder för att täcka de sociala behoven. Det är också viktigt att Lunds kommun, genom bostadsbolaget LKF, fortsätter bygga hyresrätter i hela kommunen.

Mer socialtjänst i egen regi

Socialtjänsten genomför idag många externa placeringar till privata aktörer. Placeringar som är väldigt kostsamma och där kommunen helt saknar kontroll över verksamhetens kvalitet och syfte. På flera håll i landet har det visat sig att boenden för ungdomar i behov av vård har drivits av kriminella gäng som har använt dem som rekryteringsbas till sin verksamhet. Lunds kommun behöver bygga upp förmågan att hantera fler placeringar, antingen helt i egen regi eller i samverkan med andra kommuner. Det här är något som kan bli billigare, leda till ökad kvalitet och säkerställa att vi inte bidrar till den organiserade brottsligheten.

Fler ska ha ett jobb att gå till

Det råder massarbetslöshet i Sverige och även om arbetslösheten i Lund ligger lägre än riksgenomsnittet är den alldeles för hög. Lunds kommun behöver fortsätta att bidra med

åtgärder som vänder utvecklingen. Under den här mandatperioden har Lunds kommun startat flera yrkesutbildningar till bristyrken vilket är en bra åtgärd för att minska arbetslösheten. Det här är ett arbete som behöver fortsätta och utvecklas ytterligare.

Ett stort problem är att staten under de senaste decennierna har urholkat och kraftigt försämrat flera statliga trygghetssystem som A-kassa och sjukförsäkring. När staten tar springnota lämnas sjuka och arbetslösa i sticket och många blir i stället beroende av kommunalt försörjningsstöd. Vänsterpartiet jobbar i riksdagen för att ändra detta eftersom det nuvarande systemet slår hårt mot individer och mot den kommunala välfärden.

Ett brett och aktivt kultur- och idrottsliv

Kultur och fritidsverksamheten är långt ifrån den största posten i kommunens budget men för många lundabor är den helt avgörande för känslan av ett rikt och meningsfullt liv. Vi vill att alla, ung som gammal, ska ha en rik fritid oavsett föräldrarnas resurser eller den egna plånboken. Kultur- och idrottsverksamheten ska vara stark och föreningar i behov av lokaler ska finna sin plats i Lund.

Fler platser för ungdomar att hänga

För unga i Lund finns mötesplatser (fritidsgårdar) och fältgruppen som arbetar uppsökande runtom i kommunen. Sommaren 2025 öppnade äntligen den nya mötesplatsen LT21 i centrum, det var ett välkommet tillskott! Vänsterpartiet vill starta fler mötesplatser för unga på Östra torn, på väster och i Stångby. Behovet ökar när staden växer och detta nämns i den nyligen antagna översiktsplanen. Vi vill också se en särskild mötesplats för unga med funktionsnedsättningar. Tack vare ett förslag från Vänsterpartiet ska en sådan mötesplats utredas.

Lunds kommuns lovverksamhet erbjuder en mängd aktiviteter och upplevelser under skolloven. De senaste åren med skenande priser och ökad arbetslöshet innebär att långt ifrån alla föräldrar har råd att resa bort eller boka in en massa aktiviteter på loven. Då är gratis lovverksamhet en viktig del i att uppfylla ett mer jämlikt Lund.

Våra älskade bibliotek!

Biblioteken är en oerhört viktig samhällsinstitution, en källa till kunskap och inspiration för såväl unga som äldre. I Lunds kommun ökar bibliotekens utlåning, i kontrast till många andra kommuner. Lundabor älskar sina bibliotek! För Vänsterpartiet har biblioteken hög prioritet. Det innebär att vi vill se bemannade bibliotek i stadsdelarna och i tätorterna. Fler bibliotek behövs när staden växer. Även Stadsbiblioteket ska ha full bemanning, generösa öppettider och ett rikt program. Samtidigt ser vi att konceptet "meröppet" fungerar väl i Lund. Meröppet innebär att besökare som har ett bibliotekskort kan komma in på biblioteket utanför ordinarie öppettider för att lämna böcker, låna eller bara sitta ner en stund och läsa i lugn och ro. Vi skulle vilja införa meröppet även i stadsbiblioteket.

En större, billigare och mer öppen Kulturskola

På Kulturskolan lär sig massvis med lundabor spela instrument, sjunga och andra kulturförmer. Men det finns idag en social snedrekrytering kring Kulturskolan och det vill Vänsterpartiet ändra på – att ägna sig åt kultur ska inte vara en klassfråga. För oss handlar det både om att se till att avgifterna inte är för höga men också om att bibehålla och utveckla Kulturskolans öppna verksamhet. Den öppna verksamheten är oerhört viktig för att nå ut brett och locka även de barn vars föräldrar av olika skäl inte själva tar kontakt. Det kan handla om att komma ut till skolorna och visa möjligheterna som finns men också om att anordna öppet hus och att åka ut och genomföra inbjudande aktiviteter i stads-

delar och i byar. Vi vill satsa på Kulturskolans öppna verksamhet och sänka terminsavgifterna så att fler barn får möjlighet att delta.

Lund som idrottsstad

När Lunds kommun växer och blir större är det viktigt att vi också får fler idrottshallar, fotbollsplaner och andra idrottsanläggningar. Vi har även en del äldre anläggningar som Bollhuset som är i väldigt dåligt skick och som behöver ersättas. Detta har inte skett tillräckligt snabbt under de senaste decennierna och Lunds kommun har därför en skuld som vi måste börja beta av. Lunds kommun har en rik flora av idrottsföreningar i olika delar av kommunen och inom en mängd olika idrotter. Vi vill att de alla ska ha goda förutsättningar att bedriva sin verksamhet och nå ännu fler barn och unga, därför behövs fler planer och idrottshallar.

Tack vare Vänsterpartiet utreds nu att anlägga en klimatsmart fotbollsplan på Brunnshög. För oss är det oerhört viktigt att Lunds kommun ligger i framkant när det gäller att ta fram hållbara alternativ till konstgräsplaner med gummigranulat. Detta är viktigt för miljö och klimat, samtidigt behövs en lösning som skapar goda förutsättningar för barns och ungas idrottande. Undersökningar visar att barn och unga rör sig allt mindre och det är oerhört viktigt att motverka den utvecklingen.

Lunds kommun har flera utomhusbad som är en viktig tillgång för motionärer och barnfamiljer och för simskolan. För Vänsterpartiet är det viktigt att hålla priserna på utomhusbaden låga och vi värnar om den billiga familjebiljetten som gör det möjligt att ge sina barn ett aktivt sommarlov trots knappa resurser. Vi vill också sänka avgifterna på Högevall.

Utveckla Smörlyckans idrottsplats!

Vänsterpartiet vill inte bygga Lunds nya sjukhus på Smörlyckans idrottsplats. Den ytan är redan upptagen av livsviktig idrotts- och föreningsverksamhet. På Smörlyckan spelar barn och unga fotboll och tränar tillsammans. Här möts barn och ungdomar från Norra Fäladen, Annehem och Östra Torn flera gånger i veckan. Idrottsplatsen är ett viktigt verktyg för att minska segregationen, här möts människor över såväl stadsdelsgränser som socioekonomiska gränser. Föreningarna på Smörlyckan tar också ett stort socialt ansvar med aktiviteter som läxhjälp. Föreningsverksamheten är beroende av det strategiska läget mellan olika stadsdelar och nära centrum. Därför vill vi bevara och utveckla Smörlyckans idrottsplats.

Attraktiv arbetsgivare

För att klara kompetensförsörjningen till välfärden även i framtiden är det helt avgörande att Lunds kommun blir en ännu bättre och mer attraktiv arbetsgivare. Vänsterpartiet har under den här mandatperioden genomfört flera reformer på det området. Vi har höjt lönerna utöver den vanliga lönerevisionen för undersköterskor och stödassistenter; vi har höjt friskvårdsbidraget för alla anställda och vi har infört arbetskläder i förskolan och arbetsskor inom äldreomsorgen och LSS. Vi är stolta över dessa förbättringar men vill ta ännu fler steg mot att bli en bättre arbetsgivare.

Avskaffa karensavdraget

Under Covidpandemin togs karensavdraget bort tillfälligt. Syftet var att minska risken för smittspridning genom att säkerställa att människor stannar hemma vid sjukdomssymptom. På nationell nivå arbetar Vänsterpartiet för att avskaffa karensavdraget permanent. Sverige är idag det enda landet i Norden som har någon form av karens i sjukförsäkringen och avdraget drabbar främst de som arbetar i så kallade kontaktyrken såsom förskola och äldreomsorg, där jobbet innebär att man är i nära kontakt med människor. Dessa yrkesgrupper har dessutom ofta låga löner och karensavdraget kan gräva ett stort hål i plånboken. Det gör att vissa tvekar att stanna hemma när man känner sig lite krasslig, av ekonomiska skäl.

Vi vill att Lunds kommun ska vara en föregångare och avskaffa karensavdraget för våra anställda genom att teckna ett lokalt kollektivavtal med fackliga organisationer. Anställda i Lunds kommun ska inte behöva överväga att gå till jobbet trots sjukdom, inte oroas över inkomstbortfall och inte riskera smittas av kollegor. Vi ska ha en säker arbetsmiljö där alla ges möjlighet att göra ett gott jobb. Därför vill vi, för de anställdas, för folkhälsans och för samhällsekonomins skull, avskaffa karensavdraget.

Trygga anställningar, rättvisa löner

Vänsterpartiet vill se offensiva satsningar för att Lunds kommun ska bli en av Sveriges bästa arbetsgivare. Vi arbetar för att genomföra reformer som både förbättrar arbetsmiljön och höjer lönerna för de yrken inom välfärden som idag har alldeles för låga löner. Välfärden fungerar inte utan dessa yrkesgrupper. Ska vi lyckas med vårt uppdrag att erbjuda välfärd till Lunds kommuninvånare måste vi lägga i en högre växel.

I budgeten för 2024 fick vi igenom en stor lönesatsning för undersköterskor och stödassistenter. Satsningen var viktig men fortfarande skiljer det tusentals kronor i månadslön mellan jämförbara kvinno- och mansdominerade yrken i Lunds kommun. De stora förlorarna är undersköterskor, barnskötare och lokalvårdare, men det finns fler grupper som missgynnas. Vi menar att Lunds kommun inte uppfyller diskrimineringslagens krav så länge det ser ut så här. Dessutom är det ett stort problem att yrkesgrupper som redan är svåra att rekrytera också är underbetalda. Det är dags för jämställda löner på riktigt,

därför vill vi se stora lönesatsningar inom de kvinnodominerade yrken som idag har låga löner i jämförelse med mansdominerade yrken med motsvarande krav.

Att arbeta i Lunds kommun ska betyda att man har en trygg heltidsanställning. Timanställningar och andra typer av behovsanställningar skapar en grundläggande otrygghet som ofta innebär att de anställda inte känner lika stort engagemang och ansvar på arbetet. Men det kan också innebära att anställda inte vågar ta risken att påtala missförhållanden på arbetsplatsen. Otrygga anställningar skapar tystnadskultur och är negativ för gemenskapen och för facklig organisering. Det kan också ge högre personalomsättning vilket är särskilt dåligt i de verksamheter som arbetar nära våra barn och äldre.

Framtiden är kortare arbetstid

Många arbetsgivare, offentliga och privata, har redan kortat arbetstiden för sina anställda. Även i Lunds kommun har vi vissa grupper som har kortare veckoarbetstid än 40 timmar, det gäller de som arbetar regelbundet kvällar och nätter. Att korta arbetstiden ger många fördelar, både för de anställda och för företaget eller verksamheten. Flera europeiska länder så som Norge och Frankrike, har redan kortat arbetstiden.

Bättre balans mellan arbete och fritid, mer tid för nödvändig återhämtning och friskvård, mer energi på jobbet; möjlighet att arbeta hela vägen fram till pension; lättare att rekrytera erfaren och utbildad personal är några av fördelarna med förkortad arbetstid. Vänsterpartiet menar att Lunds kommun ska vara en modern arbetsgivare som erbjuder ett gott arbetsliv för alla de yrkesgrupper som är helt nödvändiga för välfärden. Vi föreslår att genomföra försök med kortare arbetstid inom förskolan, äldreomsorgen och LSS samt socialtjänsten.

Tillitsbaserad styrning som märks

Denna mandatperiod har Lunds kommun påbörjat införandet av tillitsbaserad styrning. Det är ett sätt att leda verksamheten som fokuserar på den viktiga relationen till medborgaren, oavsett om denne är en elev i skolan, en brukare i äldreomsorgen eller en krögare som ansöker om serveringstillstånd. Med tillitsbaserad styrning flyttas fokus bort från detaljstyrning och ständigt mätande. Istället fokuserar man på uppföljning genom dialog och på att visa tillit till medarbetarnas professionella omdöme, yrkesetik och erfarenhet. För vissa är detta naturligt, för andra är det en stor omställning. För Vänsterpartiet är det viktigt att tillitsbaserad styrning märks bland medarbetarna "på golvet", det vill säga de som möter medborgare, brukare och elever i sitt dagliga arbete.

Slut på generella effektiviseringar

Den här mandatperioden har Vänsterpartiet varit med och avskaffat generella effektiviseringar i Lunds kommun. Istället har vi etablerat ett arbetssätt där den som vill spara pengar behöver peka ut vad det är som ska göras för att besparing ska ske. En sådan besparing som Vänsterpartiet föreslagit och som blivit verklighet är en sänkning av

kommunens konsultkostnader med 10 miljoner årligen. På så vis har vi frigjort mer pengar till välfärden. Vänsterpartiet är inte motståndare till att genomföra realistiska effektiviseringar. Vi har den här mandatperioden röstat igenom en ny organisation för lokalvård som gör att vi inte längre har olika lokalvårdsorganisationer som städar samma fastighet och som minskar mängden externt upphandlad lokalvård. Vi har också varit med och infört en ny samhällsbyggnadsförvaltning vilket leder till minskade kostnader för administration och byråkrati.

Locka fler med körkortsutbildning och anställningsgaranti

Inom många välfärdsyrken finns stora rekryteringsbehov framöver. Här i Skåne konkurrerar många arbetsgivare om undersköterskor och barnskötare. Det finns flera sätt att ta sig an denna utmaning, ett är att införa anställningsgaranti för elever i gymnasiet och vuxenutbildningen som läser vissa utbildningar. En sådan garanti skulle innebära att personer som klarat hela utbildningen, och som uppfyller övriga krav på lämplighet, erbjuds anställning i Lunds kommun. Målet är att göra erbjudandet om anställningsgaranti känt för att locka fler till utbildningen. Detta är en modell som har använts framgångsrikt i andra kommuner. I Lund vill vi i första hand införa anställningsgaranti för barnskötare och undersköterskor. Ett annat sätt att locka till omsorgsyrket är att erbjuda körkortsutbildning till vissa utbildningar. Det ger en morot för individen att välja en viss utbildning men ger också en nyckelkompetens som arbetsgivaren behöver.

En stark gemenskap i en orolig värld

Vi befinner oss i en orolig tid och omvärld. Det råder krig i vårt närområde och klimatförändringarna tar sig allt tydligare uttryck. Vi ser allt oftare hur både offentliga verksamheter och privata företag blir utsatta för digitala hot som kan få förödande konsekvenser för både verksamheter och privatpersoner.

För Vänsterpartiet är det viktigt att vi gemensamt har en stark beredskap som är redo att hantera det som sker, oavsett hur den oroliga omvärlden tar sig uttryck vid olika tillfällen. Vi ska ha beredskap att hantera händelser som är kopplade till klimatförändringarna som exempelvis översvämningar, extrem värme och torka. Men vi behöver också ha beredskap för att se till att vi kan genomföra våra viktiga arbetsuppgifter kopplat till det svenska totalförsvaret.

En robust välfärd är grunden

Vänsterpartiets uppfattning är att en stark och robust välfärd är grunden för en god beredskap. Har vi en svältfödd välfärd som går på knäna redan innan krisen så är det svårare att hantera den på ett bra sätt. Vi måste därför sluta skära ner på välfärden för att finansiera skattesänkningar för Sveriges rikaste. Istället ska vi stärka och utveckla välfärden. Detta är en av anledningarna till att Vänsterpartiet har arbetat för att stärka välfärden i Lunds kommun även när regeringen har prioriterat skattesänkningar.

IT-säkerhet behöver prioriteras

Några kommuner har drabbats väldigt hårt av digital brottslighet som har fått stora konsekvenser för verksamheten och för enskilda individer. Lunds kommun har under de senaste åren stärkt arbetet med IT-säkerhet väsentligt. Det här är ett viktigt arbete som vi måste fortsätta med framöver. Samtidigt som vi jobbar med att ha en hög IT-säkerhet behöver det jobbas med att våra IT-lösningar är användarvänliga och fungerar för välfärdens kärnverksamheter.

Öva, öva, öva

En viktig del av beredskapsarbete är att genomföra regelbundna övningar ute i kärnverksamheterna. Vi kan ha hur fina planer som helst, men om de inte är testade och välkända ute i verksamheterna finns det stor risk att de blir hyllvärmare. Vänsterpartiet vill därför att beredskapsövningar av olika slag genomförs på våra skolor, förskolor och äldreboenden så att våra anställda känner sig trygga när det kommer till att hantera kriser.

Ett grönare Lund och högre tempo i klimat-omställningen

Klimatkrisen är verklig och den märks av i vår vardag. Granskningar visar att Sveriges klimatmål inte uppfylls och nuvarande regering verkar ha lämnat walkover i frågan. Men kommunerna har goda möjligheter att påverka för en mer hållbar framtid och Lunds kommun har ambitiösa program för klimatet och ett klimatpolitiskt råd bestående av experter som ger oss hjälp i att utveckla kommunens klimatarbete. Lundaborna är beredda att göra stora insatser för miljö och klimat och därför är det viktigt att det offentliga är föregångare.

Ställ om trafiken från bil till kollektivtrafik

För att fler ska ha möjlighet att klara sig utan bil i vardagen är det viktigt att kollektivtrafiken är både billig och pålitlig. Idag är det tyvärr ofta både dyrare och krångligare att åka kollektivt än att ta egen bil. Det vill vi ändra på! I Region Skåne arbetar Vänsterpartiet för att göra kollektivtrafiken bättre och billigare men det finns en hel del vi kan göra också lokalt, i Lunds kommun. Tack vare Vänsterpartiet har Lunds kommuns unga två år i rad fått ett gratis sommarkort på Skånetrafiken. Dessutom gäller gratis resor numera hela dygnet för alla över 75. Vi vill sänka åldersgränsen för gratis kollektivtrafik till 70 år och vi vill att kommunen köper Skånetrafikens ungdomsbiljett till alla i högstadiet och gymnasiet så att de kan resa gratis till skola, kompisar och aktiviteter i hela Skåne, året runt. Vi vill också göra en satsning på gratis buss i Lund på lördagar. Det skulle gynna handeln och miljön i stadskärnan. På sikt vill vi se en helt avgiftsfri kollektivtrafik. Det har Vänsterpartiet infört i andra svenska kommuner.

Biltrafiken vill vi ska minska och i stadskärnan ska bilarna styras till parkeringshus i stället för att ta upp plats i gatumiljön och på torgen. Men den som på grund av funktionsnedsättning behöver bil eller färdtjänst ska självklart också ha god tillgång till staden.

Lund som cykelkommun

2025 fick Lund utmärkelsen Sveriges bästa cykelkommun av Cykelfrämjandet. Det är vi stolta över! Vänsterpartiets vision är att det ska vara enkelt att välja cykeln i hela Lunds kommun. Det innebär både ett väl utbyggt vägnät för säkra och smidiga cykelvägar och cykelparkeringar i stan och i anslutning till kollektivtrafik. Vi vill investera i nya cykelvägar men också öka underhållet av befintliga cykelvägar som ofta är hårt trafikerade. Vi vill bygga ut fler så kallade supercykelvägar mellan Lund och närliggande orter och vi vill att det ska vara enkelt att cykelpendla mellan Lund och Malmö. När vi bygger om Lund C är cykelparkeringar mycket viktiga. Att parkera sin cykel vid centralstationen ska vara smidigt, tryggt och säkert.

Fågelkvitter och surrande bin är viktigt för Lund

Lunds kommun har högt uppsatta mål avseende biologisk mångfald. Nu har EU antagit en ny naturrestaureringslag som syftar till att återställa skadad natur i medlemsländerna så att ekosystem som förstörts kan börja fungera igen. På så vis kan man skydda arter som annars riskerar att dö ut. Återställa naturområden kan man göra på flera olika sätt. Exempelvis kan torrlagda våtmarker återfuktas, betesmarker röjas och invasiva arter bekämpas. Till 2050 ska åtgärder vara på plats för alla ekosystem i behov av restaurering i EU.

Vänsterpartiet föreslår att Lunds kommun redan nu ska påbörja arbetet med naturrestaurering i Lunds kommun eftersom det gynnar biologisk mångfald och får en rad mycket positiva konsekvenser för kommunens invånare. Närheten till naturområden ökar vilket är bra för människors hälsa. Dessutom blir kommunen mer motståndskraftig mot klimatförändringar när vi har naturområden som kan lagra koldioxid, hålla stora mängder vatten, minska effekten av värmeböljor och som gynnar många olika arter av djur och växter.

Regeringen och SD har skurit ner på naturvården i hela landet. Vänsterpartiet jobbar med att få till mer resurser till detta på både nationell och kommunal nivå. Tack vare Vänsterpartiets satsning på fler träd i Lund har 200 fler träd planterats i Lund under 2025. Man har prioriterat stadskärnan och vissa lekplatser utifrån kommunens värmekartering. Vi vill se fler träd och fler stadsängar i Lund.

Vår livsviktiga jordbruksmark

Lund omges av jordbruksmark som är den bästa i hela Sverige. Det är viktigt att värna den livsmedelsproduktion som sker på jordbruksmarken och att i möjligaste mån undvika att bebygga den marken. Samtidigt står jordbruket för en betydande andel av Sveriges koldioxidutsläpp och mycket behöver göras för att underlätta den omställning som krävs i branschen. Vänsterpartiet driver i riksdagen en politik för att underlätta för svenska lantbrukare att bedriva jordbruk med omsorg om djur och om jordens resurser.

Lunds kommuns klimatpolitiska råd består av experter inom olika områden som tillsammans vägleder kommunen i frågor som berör klimatet. Rådet har rekommenderat Lunds kommun att arbeta mer aktivt med omställning av marken i kommunen. Det handlar till exempel om att återställa åkermark med låg produktion till våtmark för att minska koldioxidutsläppen. Det här är något som Vänsterpartiet har fått igenom under den här mandatperioden och nu vill vi säkerställa att det sker tillräckligt snabbt.

Ta hand om det vi redan har på bästa sätt

En av de bästa förändringarna vi kan göra för klimatet är att ta bättre hand om det vi redan har, istället för att riva byggnader och bygga nytt. Lunds kommun har under lång tid byggt upp en stor underhållsskuld på våra byggnader, parker och infrastruktur. Arbetet med att ta fram en plan för hanterandet av underhållsskulden har nu påbörjats och det är viktigt

att det prioriteras högt. Att ta bättre hand om våra tillgångar är inte bara bättre för klimatet, det är också på sikt en mycket bättre lösning ekonomiskt.

Lunds kommun kan också bli bättre på att ta hand om det vi har genom att arbeta med återbruk. Vänsterpartiet har under den här mandatperioden drivit igenom att det arbetet ska utvecklas både när det gäller möbler och byggmaterial. Lunds kommun har under längre tid drivit en intern plattform, "Plocket", för återbruk. Det är ett väldigt bra sätt att cirkulera möbler istället för att köpa nytt. Problemet är att när du vill bli av med skrymmande möbler måste du hitta någon som kan ta emot dem omgående och det är inte alltid möjligt. Nu har Plocket, tack vare Vänsterpartiet, fått tillgång till en egen lagerlokal för att lagra möbler och en del byggmaterial i väntan på att behov för återbruk uppstår. Plocket kan också erbjuda rengöring och enklare renovering som arbetsträning. Kommunen vinner både ekonomiskt och hållbarhetsmässigt när vi tar hand om det vi redan har istället för att köpa nytt.

Lunds kommun ska fortsätta utvecklas

När vi bygger nya områden så som Västerbro och Brunnshög vill Vänsterpartiet alltid skapa blandade stadsdelar med höga ambitioner avseende miljö och klimat. Vi prioriterar plats för förskola och skola och annan service såsom bibliotek och kollektivtrafik. Men det är också viktigt att bevara sådan äldre bebyggelse som berättar något om platsens historia. På så vis kan vi lära oss av den utveckling som skett och ta tillvara de resurser som redan finns.

Lunds stadskärna är av riksintresse för kulturvården, detta innebär ett stort ansvar och är något politiken måste ha i åtanke när vi planerar staden. Annars riskerar vi att ensidigt ekonomiska intressen får styra hur staden ska utformas. För oss är det viktigt att staden fungerar för människorna som vistas i den. Vi vill därför se mer träd, grönska och ytor för lek och umgänge i Lunds stadskärna. Plaskdammar finns på Klostergården och Norra Fäladen. De är mycket uppskattade och de behövs både som aktivitet för de familjer som inte har möjlighet att resa bort på sommarlovet men också som möjlighet till svalka när klimatet förändras och vi får mer frekventa värmeböljor. Vänsterpartiet vill anlägga nya plaskdammar på Nöbbelöv och Linero.

Bygg sjukhuset på befintligt område!

Vänsterpartiet har tillsammans med stadsmiljöföreningen AFSL:s arkitekter tagit fram ett förslag på hur man kan bygga om och bygga ut Lunds universitetssjukhus på det befintliga sjukhusområdet. Om man bygger på höjden och i etapper kan man utan problem få plats med den yta Region Skåne behöver och med plats för expansion. Närheten till medicinska fakulteten och Biomedicinskt centrum behålls och prislappen blir betydligt mer modest än regionens eget förslag på Smörlyckan. Dessutom innebär vårt förslag en betydligt mindre klimatpåverkan eftersom Blockets betongstomme kan behållas. Visar det sig att det ändå är för komplicerat att bygga sjukhuset på befintligt område, föredrar Vänsterpartiet en placering på Brunnshög framför Smörlyckans idrottsplats.

Det är dags att utveckla Lunds central

Lunds centralstation är, sett till antalet resenärer, Sveriges tredje största station. Resandet har ökat under lång tid och behovet av att bygga om stationen, för att hantera flöden på ett smidigt sätt, är stort. Flera aktörer behöver vara involverade för att den nödvändiga ombyggnationen ska bli möjlig men det är viktigt att Lunds kommun tar ansvar för att detta inte blir en lång och segdragen process. För att resandet i tågtrafiken ska kunna öka i den omfattning som behövs för klimatomställningen behöver man bygga fyrspar på sträckan Klostergården – Hässleholm. För oss i Vänsterpartiet är det viktigt att detta genomförs men vi vill att det ska ske på ett sätt som minimerar skadan för boende, stadsmiljön och tillgängligheten i stadskärnan. Att lägga järnvägen genom Lund i en tunnel är ett sätt att göra detta men som kräver stor statlig medfinansiering för att vara möjligt. För tillfället är detta något som Trafikverket inte alls är intresserade av.

Skapa förutsättningar för nya spårvagnslinjer

När vi bygger staden Lund ska vi planera för mer spårväg. Sedan spårvägen mellan Clemenstorget och ESS invigdes har resandet på linjen ökat och turerna blivit fler. Väldigt många tar spårvagnen till jobbet eller universitetet och allt fler tar den hem till sig när stadsdelen Brunnshög växer. Spårvagnen tar betydligt fler resenärer än bussen, den är miljövänlig och robust, därför vill vi i Vänsterpartiet bygga fler spårvagnslinjer i Lund. En linje till Norra Fäladen är ett enkelt första steg. Vi vill också titta på möjligheten att dra en linje till Linero samt en genom Västerbro ut mot Gunnesbo.

Ge lunds invånare mer inflytande över kollektivtrafiken

En stor del av koldioxidutsläppen kommer från transporter. Vänsterpartiet vill att kollektivtrafiken ska vara bra och billig för att underlätta för människor att göra den omställning som krävs för klimatet. Kollektivtrafiken i Lunds kommun drivs av Region Skåne. I regionen arbetar Vänsterpartiet för att det ska bli billigare att ta bussen eller tåget och för att vi ska ha goda möjligheter att resa kollektivt även på landsbygden. I Lund vill Vänsterpartiet att kommunen ska få mer inflytande över planeringen av kollektivtrafiken, så att den finns där den behövs och så att hela Lunds kommun är tillgängligt. Vi vill ha bra bussförbindelser mellan alla Lunds tätorter och vi vill återinrätta Naturbussen som tidigare körde mellan staden och kommunens stora naturområden.

Fler bostäder med rimliga hyror

I Lunds kommun har det under lång tid funnits en blocköverskridande enighet kring fördelarna med en blandad bostadsbebyggelse, där det byggs stadsdelar bestående av hyreslägenheter, bostadsrätter, villor och radhus. Det allmännyttiga bostadsbolaget Lunds kommuns fastighets AB (LKF), som ägs av Lunds kommun, har fyllt en central roll i detta arbete.

Lunds kommun behöver fler lägenheter med lägre hyror. Det är viktigt för att unga ska ha råd att flytta hemifrån, men också för att äldre ska ha lättare att kunna sälja sin villa och flytta till ett annat prisvärt boende samt för att Lunds stora internationella arbetsgivare ska ha goda förutsättningar att rekrytera och få hit kompetent personal som har möjlighet att bosätta sig i staden.

LKF är inte till salu

Under den här mandatperioden har Liberalerna, Centerpartiet och FörnyaLund lyft frågan om att börja sälja ut lägenheter i LKF:s bestånd. När Hyresgästföreningen har granskat effekterna av de utförsäljningar av allmännyttiga bostäder som har skett på olika ställen i Sverige under de senaste decennierna är resultatet slående: det finns ett statistiskt säkerställt samband mellan utförsäljningar och högre hyror. Vi har sett många exempel runt om i Sverige där privata hyresvärdar, ägda av riskkapitalbolag, köper upp billiga bostäder och renoverar dessa enbart med syftet att kunna maximera hyrorna.

2021 tog Vänsterpartiet striden i Sveriges riksdag mot införandet av marknadshyror och vi vann. I Lund är vi redo att ta striden mot alla försök att sälja ut LKF:s lägenheter.

Slopa dubbelbeskattningen av LKF:s hyresgäster

Lunds kommun plockar varje år ut omkring 30 miljoner i vinstutdelning från LKF. LKF:s intäkter består till största del av hyresgästernas hyror och detta kan därmed likställas med en dubbelbeskattning av LKF:s hyresgäster. Vänsterpartiet tycker att det är orättvist att hyresgäster ska bidra med mer pengar till Lunds välfärd än andra lundabor och arbetar därför för att slopa det här vinstuttaget.